

HAVID

V.

Nú fiskað verður við trol, gornum ella snurpinót, er tað ikki so umráðandi at kenna teir vanar, fiskur hevur, sum tá roynt varð við huki. Men tá ein asti veiðiháttur var við huki og agni, var hetta av allarstørsta týðningi, tí fiskur hevur sínar serstaku vanar eins og onnur djór. Fiskur etur sera nógv — upp til hálvaðru ferð sína egnu vekt.

Men matarlusturin er ikki altíð líka góður. Tað kann verða almikið at draga á einum miði. Men so við eitt fæst ikki ein fiskur, — hetta er navnliga eitt fyrirbrigdi, har talan er um vaksan an tosk — hann sum nú er ótolin, sækir aðrar leiðir í teirri trúgv, at har var alt uppfiskað. Hetta, at fiskur heldur uppat at taka, kann bæði vera tá sjóvarfallið fellur og tað liður fram móti kyrrindum, men eisini aftaná at vent er, og streymurin gongur við fullari meg. Er tað á fallandi ráki, at hann heldur uppat at taka, er tað vanligt at ikki ein fiskur nertur við sjálvi kyrrindini. Men so skjótt sum sjóvarfallið vendir, loypur hann vanliga á aftur, og tá kann vera

satt rok av fiski at draga, til sjóvarfallið aftur gongur við fullari meg. Men tað kann eisini vera umvent, at tá nógv hevur verið at drigið meðan spakt var, at hann so setur siggi fyrri seg, meðan broddur er, og so loypur á aftur, tá tað fellur. Hann, ið nú rýmdi av miði, tá kennið helt uppat, kundi verða miskunnarmaður, um hann, sum tó hevði og var meira royndur í hesum kynstri, fyllti bátin.

Sum ómanfyri skrivað er tað bert, um menn brúka agn. Brúka teir, sum nú er vanligt, snellu við beithuki, er tað at kalla beint umvent. Fiskurin tekur betur, tá ið hart rekur, enn tá tað eru kyrrindi.

Hetta eru snildir, sum skilamenn kenna. Men tá vísindarligar kanningar ikki verða gjørdar av fiskimönnum men av vísindamönnum, so er tað ikki hesin kunneiki, sum skrivaður verður í bók, og tí verður henda vitan ikki ein heild, men má tann einstaki sjálvur við egnum royndum skaffa sær hesa vitan.

Bátar kunnu rógva á sama miði, men summir fiska nógv meira enn aðrir. Skip kunnu royna um somu leiðir, men

summi fiska nógv meira enn onnur. Nú síðan útvarpið ella skipstelefonirnar komu, ber nógv betur til at fylgja við hvussu gongst fiskimönnum okkara. Vit hoyra oftani menn siga: »Vit settu um somu leið sum teir, men fingi nógv minni á«. Hvi mundi tað verða so? At teir, ið sjógvín rokja hugsa um hetta er vituligt. Tað at verða meinkunnugur við leiðir og kenna havbotnin er sjálvandi av allarstørsta týðningi, tí leiðirnar eru so ymiskar. Fram við mosa-ella blandingsbotni, kann verða bæði hellubotnur ella mórubotnur, og hvørki dugir, tá talan er um linuróður. Summir menn eru slíkir skilamenn og so kunnugir at teir kenna alt hetta

til fulnar. Men tað ger heldur ikki tað sama, hvat egnt verður uppá huki. Tí fiski, sum fólki, dárar betur góðan mat enn ringan mat, og tekur nógv betur í gott agn enn í ringt agn. Og so er kynstri, at vita hvat fiskinum dárar best.

Men annað hevur eisini sína ávirkan. Fiskur tekur sum sagt vanliga best øðrumegin kyrrindi. Tað er tí av størsta týðningi, tá roynt verður við linu, at ikki verður sett meðan rákið gongur við meg, men aftaná at spekt er. Tí um sett verður um broddin, legst agn og lina so fast í

botn, at húk og agn verða fjald av mosa og øðrum sum rekst ella veksur á botninum, so einki sæst til agnið. Eisini er havbotnurin livandi av alskyns smákyktum sum leggjast á agni, so skjótt tað kemur á botn. Verður nú sett um broddin, er nærum einki agn eftir, tá sjóvarfallið fellur, so fiskur ikki hyggur at tí. Meðan hann, ið ikki setti fyrr enn sjóvarfallið fall, kann fáa almikið á.

Ein trolaraskipari, sum vanur er at royna undir Grønlandi, hevur einaferð sagt mær, tá vit tosaðu saman um hvussu missjávnt kundi vera við fiskiskapi hjá teim ymisku skipunum, sjálvt um umstøðurnar annars skuldi verið tær somu. Hann segði mær hesa søgu: Tað var várturin, tá fiskurin vanliga stendur í grynnotromunum, sum undir Grønlandi eru rættliga brattar, so økið ið fiskað verður á, er rættliga smalt út og inn.

Teir komu á eitt ávíst øki, settu út, og trolíð varð fult beinanvegin, hálvað, settu útaftur og sama lag. Soleiðis hildu teir á til trolarin var borðfullur, og teir máttu leggja á dekki. Aðrir trolarar komu har framvið og sóu at teir lógu borðfullir, settu út, men fingi ikki í pottin og rýmdu.

Tá komi var uppundan við at gera reint, varð kasta aftur, og sama fiskarokið, fult trol beinanvegin. Teir togaðu aftur til dekkið var fult máttu leggja stilt. Sama hendi sum fyrruferð, at aðrir trolarar komu har um leiðir og sóu at teir lógu borðfullir og settu út, men rýmdu beinanvegin. Nú komu ikki fleiri trolarar har, men teir fylltu seg við fiski.

Hvat var nú orsøkin til hetta? Viðkomandi hevur sagt mær sína hugsan, sum er henda: Har var almikið av smásild, streymurin harður, og hellingin brott. Tá innkot vóru, rak sildin inn á grunnin og fiskurin við henni. Men tá so útskotini komu, rak sildin aftur út um grynnotromuna og fiskurin stóð tá so langt úttanfyri tromina, at trolíð sum kom grópanði gjøgnum hellingina, var tá innanfyri fiskin og kom tómt aftur. Hjá teimum bar tað so á, at teir kastaðu fyrstu ferð, meðan tað vóru innkot, og tá reinsa var og teir aftur kastaðu vóru aftur innkot, meðan hinir trolararnir høvdu kastað sjálvi útskotini. Sama hevði verið tilfellið um tað var línuskip, sum setti í útskotinum, tá vildi agni verið farið áðrenn innvent var og úrsliðið verið har eftir.

(Framhald)
J. Fr. Øregaard.

Tilskud til ophold på folkehøjskoler, landbrugs-skoler og hushold-ningsskoler

Til ophold på godkendte folkehøjskoler, landbrugsskoler samt husholdningsskoler i sommeren 1967 vil der kunne ydes tilskud til mindrebedmedle elever på Færoerne.

Ansøgningsblanketter kan fås på rigsombudsmandens kontor, på bygd hos forstanderskabet.

Det skal i ansøgningen oplyses, hvilken skole ansøgeren vil søge. Oplysning om, hvilke skoler, der er godkendt, kan ligeledes fås ved henvendelse til rigsombudsmandens kontor eller på bygd hos forstanderskabet.

Ansøgninger må indsendes til skoledirektionen inden 1. januar 1967.

FÆROERNES SKOLEDIREKTION, Tórshavn, 2. nov. 1966.

P. d. v.

A. J. Arnskov.

FØROYA BJØR Happadráttur

Mánadagin, hin 31. okt. 1966, varð trekt í FØROYA BJØR HAPPADRÁTTIN UM.

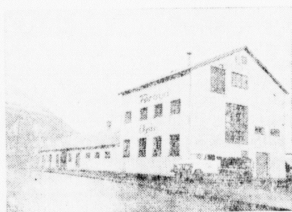
Vinnarar vóru:

Fr. Mía Mo Simonsen, Sørvág
vann 1 skiðir við stavum
Fr. Sjárður Eliassen, Skúlatrøð, Klakksvík.
Fr. Randi Ellingsgaard Klakksvík
Fr. Jóanes Joensen, Svínay
Fr. Haldin Johannesen, Norðdepli

vunnu 1 kss. FØROYA BJØR mineralvatn hvør.

Týsdagin, hin 11. oktober 1966, varð trekt um 3. kvar talspremiuna 1 standilampa, sum var vunnnin av Fr. Selma Johansen, Við Keldu, Strendur.

Tá tygum hava eitt ella fleiri sett av kapslum við nummunum 1—10, send teir til:

FØROYA BJØR
KLAKKSVÍK

Vinningar henda mánaðan verða:

1 hálfjallsól
4 kss. FØROYA BJØR mineralvatn.

Bið um tað besta, bið um FØROYA BJØR sjálvandi.

Avfallstativir til pappírposar

Framtíðar ætlanir við renovatióini.

Nú eru trý ymisk slog á goymslu:

Frittstandandi

frittstandandi við neti

til vegg.

Pf. Thomas Dam & co.

tlf. 1404.
smásøla.

tlf. 1460 — 1461
heilsøla.

Barnahjálpargrunnurin

Studningar til illa stödd børn verða útbýttir í desember mánaða, og eiga umsóknir um slíkan styrk at vera nevndini í hendi í seinasta lagi 25. november.

Umsóknarbløð fáast við at skriva til Barnahjálpargrunnin, box 213, Tórshavn, ella við at venda sær til skrivstovu formansins í Føroya Banka húsunum, tlf. 2025 og 2500.

Tórshavn, hin 31. oktober 1966.

Grunnsins vegna
P. W. Háberg
form.

Frælsi . Javnaður . Brøðralag . x C